

1. Határozzuk meg az alábbi függvénysorok konvergenciatartományát, és a második függvénysor összegfüggvényét! a) $\sum_{n=1}^{\infty} n\sqrt{x}$ b) $\sum_{n=1}^{\infty} n(x+8)^{3n}$ (2+10 pont)

Megoldás: a) $\sqrt{x} \geq 0$ minden olyan x -re, amire értelmezve van, így $n\sqrt{x} \geq 1$ a sor értelmezési tartományán, következésképpen a sor sehol nem konvergens, mert a tagok nem tartanak 0-hoz.

b) Legyen $y = (x+8)^3$. Az $\sum_{n=1}^{\infty} ny^n$ sor konvergenciasugara $\lim 1/\sqrt[n]{n} = 1$, és a konvergenciatartománya $(-1, 1)$, mert a határpontokon nyilván divergens (a tagok nem tartanak 0-hoz). Így az eredeti sor pontosan akkor konvergens, ha $|(x+8)^3| < 1$, azaz a konvergenciatartománya $(-9, -7)$. Az y -ra felírt hatványsor összegfüggvénye $\sum_{n=1}^{\infty} ny^n = y \cdot \sum_{n=1}^{\infty} ny^{n-1} =$

$$y \cdot \left(\sum_{n=1}^{\infty} y^n \right)' = y \cdot \left(\sum_{n=0}^{\infty} y^n \right)' = y \cdot \left(\frac{1}{1-y} \right)' = \frac{y}{(1-y)^2},$$

így az eredeti sor összegfüggvénye $\frac{(x+8)^3}{(1-(x+8)^3)^2}$.

2. a) Adjuk meg az xe^{-x^2+2} függvény 0 körüli Taylor-sorát!
 b) Adjuk meg a $z^2 e^{i/z}$ függvény 0 körüli Laurent-sorát, és számítsuk ki ennek a függvénynek az integrálját a $|z| = 2$ körön! (3+7 pont)

Megoldás: a) $xe^{-x^2+2} = e^2 \cdot xe^{-x^2} = e^2 x \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} (-x^2)^n = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{e^2 (-1)^n}{n!} x^{2n+1}$

b) $z^2 e^{i/z} = z^2 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} \left(\frac{i}{z}\right)^n = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{i^n}{n!} z^{-n+2}$. Itt z^{-1} együtthatója ($n = 3$ -nál) $i^3/6 = -i/6$, tehát ez a függvény reziduuma 0-ban, és ebből az integrál értéke $-i\pi/3$.

3. Határozzuk meg az összes olyan z komplex számot, amelyre $\operatorname{tg} z = 2i$. (8 pont)

Megoldás:

$$\sin z = 2i \cos z$$

$$-i \operatorname{sh} iz = 2i \operatorname{ch} iz$$

$$-i(e^{iz} - e^{-iz})/2 = 2i(e^{iz} + e^{-iz})/2$$

$$-e^{iz} + e^{-iz} = 2e^{iz} + 2e^{-iz}$$

$$3e^{2iz} + 1 = 0$$

$$e^{2iz} = -1/3 = \frac{1}{3}(\cos \pi + i \sin \pi)$$

$$2iz = \ln(1/3) + i(2k+1)\pi$$

$$z = \frac{2k+1}{2}\pi - \frac{1}{2}i \ln 1/3 = \frac{2k+1}{2}\pi + i \frac{\ln 3}{2}$$

4. Legyen $f(x) = [x]$, ha $2 \leq x < 4$, és tegyük fel, hogy $f(x) = f(x+2)$ igaz minden x -re. ($[x]$ az x egész részét jelöli, azaz azt a legnagyobb egész számot, ami nem nagyobb x -nél.) Határozzuk meg f Fourier-sorát! Rajzoljuk fel f -nek és Fourier-sora összegfüggvényének a grafikonját a $[0, 6]$ intervallum fölött! (10 pont)

Megoldás: $f(x) = 2$ a $\dots, [-2, -1), [0, 1), [2, 3), [4, 5), \dots$ intervallumokon és $f(x) = 3$ minden más helyen. A Fourier-sor grafikonja annyiban különbözik f grafikonjától, hogy az az x egész értékein $\frac{5}{2}$ -et vesz fel. A függvény periódusa $2p = 2$. f Fourier-sora

$$\sum_{n=0}^{\infty} \cos a_n(\pi nx) + b_n \sin(\pi nx). \quad \text{Itt } b_0 = 0, \quad a_0 = \frac{1}{2} \left(\int_0^1 2 dx + \int_1^2 3 dx \right) = \frac{5}{2}, \text{ továbbá}$$

$$n \geq 1\text{-re } a_n = \int_0^1 2 \cos(n\pi x) dx + \int_1^2 3 \cos(n\pi x) dx = \left[\frac{2}{n\pi} \sin(n\pi x) \right]_0^1 + \left[\frac{3}{n\pi} \sin(n\pi x) \right]_1^2 = 0,$$

$$\text{és } b_n = \int_0^1 2 \sin(n\pi x) dx + \int_1^2 3 \sin(n\pi x) dx = \left[\frac{-2}{n\pi} \cos(n\pi x) \right]_0^1 + \left[\frac{-3}{n\pi} \cos(n\pi x) \right]_1^2 = \frac{-1}{n\pi} +$$

$$\frac{1}{n\pi}(-1)^n = \frac{1}{n\pi}(-1 + (-1)^n), \text{ és ez } 0, \text{ ha } n \text{ páros, és } \frac{-2}{n\pi}, \text{ ha } n \text{ páratlan. Tehát a Fourier-sor}$$

$$\frac{5}{2} + \sum_{k=0}^{\infty} \frac{-2}{(2k+1)\pi} \sin((2k+1)\pi x).$$

5. Hol differenciálható és hol reguláris az $f(z) = (1 - |z|)^2$ függvény? (10 pont)

Megoldás: $f(x + yi) = (1 - \sqrt{x^2 + y^2})^2 = 1 + x^2 + y^2 - 2\sqrt{x^2 + y^2}$ tehát $u(x, y) = 1 + x^2 + y^2 - 2\sqrt{x^2 + y^2}$ és $v(x, y) = 0$, az f függvény $f(x + yi) = u(x, y) + iv(x, y)$

előállításában. Így $u_x = 2x - \frac{2x}{\sqrt{x^2 + y^2}}$, és $v_y = 0$, tehát $u_x = v_y$ csak $x = 0$ vagy

$x^2 + y^2 = 1$ esetén teljesül. Hasonlóan kapjuk, hogy $u_y = -v_x$ csak $y = 0$ vagy $x^2 + y^2 = 1$

esetén igaz. Tehát a függvény legfeljebb $z = 0$ -ban és az origo középpontú egységkörön

lehet differenciálható. Az egységkörön valóban differenciálható, mert ott amellet, hogy

u, v kielégítik a Cauchy–Riemann-féle differenciálegyenleteket, maguk is differenciálható

függvények. $z = 0$ -ban viszont $f'(0) = \lim_{z \rightarrow 0} (1 - |z|)^2/z$ nem létezik, tehát ott f nem

differenciálható.

6. Számítsuk ki az $\frac{e^{\pi z}}{z^4 + z^2}$ függvény integrálját a $-2i, 1$ és $-1 + i$ csúcsok által meghatározott zárt háromszögvonalon! (10 pont)

Megoldás: Az $f(z) = \frac{e^{\pi z}}{z^4 + z^2}$ függvény szingularitási helyei 0 és $\pm i$. Ezek közül 0 és

$-i$ esik a háromszög belsejébe. Egy 0 körüli kis körön integrálva az $f(z) = \frac{e^{\pi z}}{z^2 + 1}/z^2$

függvényt a Cauchy-féle integrálformulák felhasználásával a $\frac{2\pi i}{1!} \left(\frac{e^{\pi z}}{z^2 + 1} \right)' \Big|_{z=0} =$

$2\pi i \frac{\pi e^{\pi z}(z^2 + 1) - e^{\pi z} 2z}{(z^2 + 1)^2} \Big|_{z=0} = 2\pi^2 i$ eredményt kapjuk, míg egy $-i$ körüli kis körön integ-

rálva az $\frac{e^{\pi z}}{z^2(z - i)}/(z + i)$ alakban írható f függvényt, az eredmény $2\pi i \frac{e^{\pi z}}{z^2(z - i)} \Big|_{z=-i} =$

$2\pi i \frac{e^{-\pi i}}{2i} = \pi e^{-\pi i} = -\pi$. Tehát f integrálja a megadott háromszög mentén $-\pi + 2\pi^2 i$.